

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och Miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande
Minister
Alfons Röblom

Föredragande
Tillfällig utredare
Annica Brink

Justerat
Omedelbart

Nr 50

Arbete för en åländsk klimatlag.

ÅLR 2021/2741

112 S4

Beslut

Beslöts att anta projektdirektiv för projektet för en åländsk klimatlag enligt **bilaga S421E26**.

Motivering

Landskapsförvaltningen tillämpar projektstyrning enligt PPS-modellen där projektdirektiv tillsammans med projektplan är viktiga styrdokument. Projektet avser att ta fram ett förslag till en klimatlag för Åland. Projektdirektivet ger ramarna för hur landskapsregeringen ska arbeta med projektet.

Bakgrund

Enligt regeringsprogrammet för 2019–2023 ska en klimatlag för Åland utarbetas under mandatperioden.

Projektdirektiv

KLIMATLAG FÖR ÅLAND

Dnr: ÅLR 2021/2741

Datum: 25.5.2021

PB 1060, AX-22111 Mariehamn

registrator@regeringen.ax

+358 18 25 000

www.regeringen.ax

1 Bakgrund

Trots det långa, internationella arbetet för att minska utsläppen av växthusgaser påverkar klimatförändringarna redan vår miljö, medborgare och ekonomi och kommer att fortsätta att göra det även framöver. Enligt Parisavtalet ska alla länder bidra till att begränsa den globala temperaturökningen till långt under 2°C och sträva efter att begränsa temperaturökningen till 1,5°C. Klimatlagar finns antagna i Finland och Sverige för att stärka den politiska styrningen för utsläppsminskningar. Med den europeiska gröna given (Green New Deal) som bakgrund arbetar även EU med att upprätta en klimatlag med ett bindande mål om klimatneutralitet senast 2050.

Det självstyrda Åland tar också ett klimatansvar. År 2014 beslutade lagtinget att Åland ska bli ett helt hållbart samhälle senast år 2051. Det sjätte strategiska utvecklingsmålet för 2030 i Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland är en "markant högre andel energi från förnyelsebara källor och ökad energieffektivitet". År 2017 antog Ålands landskapsregering en energi- och klimatstrategi med ett specificerat åtagande att minska utsläppen av växthusgaser med 60 % mellan 2005 och 2030. Under 2020 framtoogs en färdplan för alla strategiska utvecklingsmål genom flertalet specificerade delmål. Med syfte att öka styrningen av klimatarbetet står det skrivet i regeringsprogrammet för 2019–2023 att en klimatlag för Åland ska utarbetas under mandatperioden.

Arbetet för att ta fram ett förslag till en åländsk klimatlag kommer att drivas i form av ett projekt enligt PPS-modellen. Projektet är enligt denna modell klassificerat som ett medelstort projekt.

2 Avgränsningar

Projektet avslutas efter att lagförslaget har lämnats över till Landskapsregeringen. Efterföljande lagstiftningsarbete är fristående från detta projekt.

3 Effektmål

Syftet med en åländsk klimatlag är att:

Juridiskt binda långsiktiga och kortsiktiga utfasningsmål för användningen av fossila bränslen samt skapa förutsättningar för den omställning i samhälle och ekonomi som krävs för att klara klimatmålen enligt Parisavtalet.

Stöda Ålands anpassning till redan pågående klimatförändringar genom flexibla och robusta samhällsstrukturer som samtidigt är långsiktigt hållbara och kan möta de konsekvenser ett förändrat klimat för med sig.

Utöka allmänhetens och lagtingets roll i att forma Ålands klimatpolitik samt att fastställa klimatpolitikens ramar och uppföljning.

4 Underlag

- Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland (2016)
- Delmål för strategiskt utvecklingsmål nr 6 inför 2030 (bärkraft.ax)
- Färdplaner för de sju strategiska utvecklingsmålen (2020)
- Energi- och klimatstrategi för Åland till år 2030 (2017)
- Finlands klimatlag (FFS 609/2015)
- Sveriges klimatlag (SFS 2017:720)

- Europeiska kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordning (EU) 2018/1999 (Europeisk klimatlag)

5 Organisation

Beställare: Alfons Röblom, Utvecklingsminister, ÅLR

Projektägare: Bengt Michelsson, Avdelningschef, Social- och Miljöavdelningen, ÅLR

Projektledare: Annica Brink, Tillfällig utredare, Miljöbyrån, Social- och Miljöavdelningen, ÅLR

Styrgrupp

Namn, beteckning etc.	Roll
Micke Larsson, Utvecklings- och hållbarhetsstrateg, Regeringskansliet, ÅLR	Ordförande
Mona Kårebring-Olsson, Miljöingenjör, Miljöbyrån, Social- och Miljöavdelningen, ÅLR	Medlem
Gustav Blomberg, Byråchef, Allmänna byrån, Infrastrukturavdelningen, ÅLR	Medlem
Linnéa Johansson, Avdelningschef, Näringsavdelningen, ÅLR	Medlem
Rebecka Eriksson, vice VD Eriksson Capital, Utvecklings- och hållbarhetsrådet (bärkraft.ax)	Medlem
Niklas Lampi, VD Ab Mathias Eriksson/Ab Mariehamns parti, Nätverksgruppen Hållbara storföretag på Åland (bärkraft.ax)	Medlem

6 Krav och önskemål

Mål	Beskrivning
Resultat	Projektet ska resultera i ett förslag till en klimatlag för Åland
Tidpunkt	Projektet inleds när projektdirektiv och projektplan godkänns. Remissförslaget bör vara färdigt för föredragning i plenum under hösten 2021.
Kostnad	En tillfällig utredare (projektledare) är anställd till och med 31.8.2021 vid Social- och miljöavdelningen med ca 40 % av fulltid allokerat för projektet. Projektet bedöms kräva personella resurser från flera avdelningar som landskapsregeringen avser att lösgöra internt.

6.1 Prioritering

Prioritering

0,5

Resultat

0,3

Tidpunkt

0,2

Kostnad

7 Projektets genomförande och preliminär tidsplan

- En styrgrupp tillsätts för att leda arbetet med framtagande och behandling av förslaget till klimatlag. Roller och ansvarsområden fastställs.
- Politisk förankring av den tilltänkta klimatlagen.
- En lagstiftningspromemoria (Lag-PM) sammanställs och lämnas till Lagberedningen.
- En projektplan tas fram och bör innehålla en övergripande tidsplan med arbetsområden, delleveranser, beslutspunkter samt en riskanalys inklusive en plan för att hantera eventuella risker.
- En projektgrupp tillsätts bestående av projektledare, lagberedare och en eller flera tjänstemän.
- En eller flera referensgrupper tillsätts för att bidra med kunskap och skilda perspektiv från olika sektorer. Medverkan från representanter för näringar med betydande utsläpp är väsentligt
- Uppföljning av projektets åtagande görs genom samarbete och kommunikation med styrgruppen.

Aktivitet	Typ	Kommentar	Startdatum	Slutdatum
Styrgruppsmöte 1		Konstituerande styrgruppsmöte	05.05.2021	05.05.2021
Projektdirektiv	BP	Godkänns först av styrgrupp, antas genom enskild föredragning	01.04.2021	25.05.2021
Styrgruppsmöte 2	BP	Diskussion kring den politiska förankringen av den tilltänkta klimatlagen (PM till överläggning)	28.05.2021	28.05.2021
Överläggning	Milstolpe	Överläggning i Landskapsregeringen	03.06.2021	03.06.2021
Lag-PM	Milstolpe	Lag-PM godkänns vid enskild föredragning och överförs till Lagberedningen.	juni	juni
Styrgruppsmöte 3	BP	Godkännande av projektplan och projektgrupp samt klartecken att starta projektet	17.06.2021	17.06.2021
Projektplan	Milstolpe	Godkänns först av styrgrupp, antas genom enskild föredragning (22.6)	06.05.2021	22.06.2021
Rekrytering av projektgrupp	Milstolpe	Godkänns först av styrgrupp, antas genom enskild föredragning (22.6)	06.05.2021	22.06.2021
Arbete med Motiveringstext	Milstolpe	Inkl. bakgrundstext	juni	september
Rekrytering av referensgrupp	Milstolpe		juni	augusti
Styrgruppsmöte 4	BP5	Beslut om att fortsätta eller förändra projektet samt tillsättande av referensgrupp	26.08.2021	26.08.2021
Arbete med lagtext	Milstolpe		augusti	december
Styrgruppsmöte 5	BP5	Beslut om att fortsätta eller förändra projektet	Slutet av september	
Styrgruppsmöte 6	BP5	Beslut om att fortsätta eller förändra projektet	Början av november	
Styrgruppsmöte 7	BP6-7	Godkännande av lagförslag, beslut att överlämna ansvaret till Landskapsregeringen	Början av december	
Plenum	Milstolpe	Remissförslag, föredragning i plenum	Mitten av december	
Styrgruppsmöte 8	BP8	Beslut att avsluta projektet	Mitten/slutet av december, efter plenum	